

Aan de raad van de gemeente lingewaard

Onderwerp Inrichtingsvisie en beheervisie uiterwaard bij Huissen-Angeren

1. Samenvatting

Voor een veilige afvoer van hoogwater in de toekomst worden langs Rijn, IJssel en Waal ruim veertig projecten uitgewerkt. Eén daarvan is de herinrichting van de uiterwaard bij Huissen en Angeren. Hoewel de zorg voor een veilige hoogwaterafvoer een Rijkstaak betreft, zijn ook provincie en gemeente intensief bij de planvorming betrokken. Dat komt omdat provincie en gemeente altijd op het standpunt hebben gestaan dat rivierverruiming deel moet uitmaken van een integrale visie op de inrichting en het beheer van uiterwaarden.

Voor de herinrichting van de uiterwaard bij Huissen en Angeren is sprake van een particulier initiatief. Dat initiatief betreft delfstoffenwinning en herinrichting, gericht op rivierverruiming, natuurontwikkeling en recreatie. Het project financiert zichzelf volledig. In het overleg over het project zijn de gemeentelijke wensen en belangen vanaf het begin volwaardig betrokken.

Om het project te kunnen realiseren is toestemming nodig van verschillende overheden. Vergunningen van Rijk en provincie zijn nodig, naast een uitvoeringsovereenkomst met de gemeente en een herziening van het bestemmingsplan.

Basis voor alle aanvragen bij en afspraken met de diverse overheden is een visie op inrichting en beheer van de uiterwaard waarover overeenstemming bestaat. Die visie is nu gereed en is het resultaat van enerzijds het onderzoek naar milieueffecten (het MER) en anderzijds het overleg met alle overheden en een aantal lokale organisaties.

Voorafgaand aan besluitvorming over een uitvoeringsovereenkomst en voorafgaand aan het opstarten van een formele bestemmingsplan-procedure ligt de vraag voor of u kunt instemmen met de visie op inrichting en beheer. Dit voorstel beoogt die instemming.

Dit voorstel heeft geen directe financiële of juridische gevolgen. Met uw instemming wordt een overeenkomst uitgewerkt die afspraken met de initiatiefnemer bevat over de inhoud en kwaliteit van de verschillende elementen van de herinrichting. Die overeenkomst heeft wél gevolgen en vormt daarom ook een eigen apart besluit. Ons college is daarvoor het bevoegd gezag, u krijgt in dat kader de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Wij verwachten op korte termijn de concept-overeenkomst daarvoor bij de griffie voor u ter inzage te kunnen leggen.

2. Waarom naar de raad

De visie op inrichting en beheer vormt de basis voor het aangaan van een overeenkomst en het in gang zetten van een planologische procedure. Voor de vaststelling van de herziening van het bestemmingsplan bent u bevoegd gezag.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Doel van dit voorstel is het expliciet maken van de basis voor het uitwerken van een overeenkomst op basis waarvan een bestemmingsplanprocedure wordt opgestart. Het effect van uw instemming is dat wij een besluit kunnen voorbereiden over de overeenkomst en daarna een voorontwerp-bestemmingsplan waarop inspraak open staat, bekend kunnen maken.

4. Argumenten en alternatieven

Het project is om verschillende redenen bijzonder. In de eerste plaats is de uiterwaard bij Huissen en Angeren een van de grootste uiterwaarden en gelegen tussen de twee splitsingspunten in de rivier. De mogelijkheden om hier een bijdrage te leveren aan rivierverruiming en een goede afvoerverdeling tussen Rijn en Waal en tussen Rijn en IJssel zijn groot. Gezien de verwachtingen met betrekking tot alle noodzakelijke maatregelen, ook in de toekomst, moet er van worden uitgegaan dat niet ingrijpen in deze uiterwaard geen serieuze optie is.

In de tweede plaats is het project als enige in het rijksbesluit van de PKB 'Ruimte voor de Rivier' het gevolg van een particulier initiatief. Dat wil zeggen dat geen overheidsfinanciering nodig is. Het betekent ook dat de gemeente niet, zoals bij andere projecten, 'aanschuift bij' een project van andere overheden maar dat vanaf het begin overleg is gevoerd over de wensen en belangen van onze gemeente in het project. Dit heeft geresulteerd in een visie op inrichting en beheer waarin de volgende zaken zijn opgenomen:

- Rivierverruiming conform de taakstelling van het rijksbesluit, dat wil zeggen 8 cm waterstandsdeling bij piekafvoer;
- Natuurontwikkeling conform de taakstelling van de provincie bij de inrichting van de Ecologische Hoofdstructuur, dat wil zeggen 155 ha nieuwe natuur, waarvan 54 ha toegankelijke struinnatuur;
- Wandel- en fietspaden (8 km wandel-/fietspad en 8,7 km wandel-/struinp pad);
- Twee vogelkijkhutten;
- Landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein Looveer;
- Civieltechnische werken in verband met het doorlaten van water door de Looveerweg;
- Een jachthaven nabij het centrum van Huissen;
- Een zwemstrand (1,4 ha);
- Inpassing van bestaande natuur en het gemeentelijk 'wielen- en waaienplan' langs de dijk;
- Informatiepanelen over cultuurhistorie;
- Mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (90 ha) in samenwerking met lokale organisaties;
- Behoud van parkeervoorzieningen bij Huissen-centrum (Molenwei).

In het kader van de mer-procedure is de vraag naar voren gebracht of er alternatieven bestaan voor de herinrichting, waarbij een ontgronding van kleinere omvang wordt gerealiseerd. Dergelijke alternatieven voldoen niet aan het kader dat wij aan herinrichting van de uiterwaard hebben gesteld (toegankelijkheid, recreatiemogelijkheden, landschappelijke inpassing en waarborgen bereikbaarheid bedrijventerrein). De provincie heeft als vergunningverlener de exploitatie getoetst. Uit die toetsing blijkt dat realisatie van de hierboven genoemde inrichtingselementen met een kleinere ontgronding financieel niet haalbaar is.

5. Hoe gaan we bereiken wat we willen en is evaluatie nodig

Voor realisatie van de herinrichting is een onherroepelijke ontgrondingsvergunning van de provincie en een onherroepelijk bestemmingsplan nodig. Inspraak, bezwaar en beroep zijn vaste elementen in de procedures daarvoor. Als het bestemmingsplan ter vaststelling voorligt, kunt u de resultaten van de inspraak op het voorontwerp en eventuele bezwaren tegen het ontwerpplan meewegen.

6. Communicatie

De visie op inrichting en beheer is tot stand gekomen in overleg tussen Rijk, provincie, gemeente, en een aantal lokale organisaties, waaronder de Historische Kring Huessen, Strijdbaar Angeren,

Lingewaard Natuurlijk en bewoners van het Looveer. Daarbij is ook rekening gehouden met de bevindingen van het onderzoek naar de milieueffecten (het MER).

In het voortraject van het MER c.q. de onderzoeksfase heeft de initiatiefnemer op eigen gelegenheid een aantal informatieve bijeenkomsten georganiseerd en met lokale organisaties zoals o.a. de Huissense Historische Kring van gedachten gewisseld. Dit overleg heeft geleid tot een betere inpassing van met name cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen en –patronen langs de winterdijk en de oude dijkdoorbraakkolken.

Op 17 juni jl. is de inrichtingsvisie aan de orde geweest tijdens de politieke markt. Een verslag hiervan is bij de ter inzage liggende stukken gevoegd. Conclusie van de discussie is dat de vragen rond het plan zich toespitsen op technische aspecten die te maken hebben met de ontgroning (kwel- en grondwaterstromen) en op het fenomeen 'particulier initiatief'.

Op 14 juli jl. hebben wij overleg gehad met de groeperingen die in het kader van de mer-procedure een alternatieve inrichtingsvisie hebben ingediend. Ook in dit overleg is gevraagd om aandacht voor met name grondwatertechnische aspecten en naar mogelijkheden voor verkleining van de waterplas. Voor de inrichtingsvisie heeft dit overleg niet geleid tot aanpassing van ons voorstel. Voor wat betreft de grond- en kwelwaterproblematiek is toegezegd dat wij, in het kader van de vergunningprocedure aan de vergunningverlener zullen vragen om specifiek aandacht te schenken aan ondergrondse waterstromen en compensatie van eventuele schadelijke effecten als gevolg van de ontgroning.

De formele procedures voor vergunning en bestemmingsplan kennen hun eigen communicatietraject en mogelijkheden voor rechtsbescherming.

7. Kosten, baten en dekking

Alle kosten voor de herinrichting, inclusief alle kosten in verband met benodigde procedures zoals het bestemmingsplan en eventuele onteigening van benodigde gronden, worden gedragen door de initiatiefnemer. De baten van de herinrichting zijn in te onderscheiden in wens ten aanzien van de inrichting die worden gerealiseerd en financiële baten. Die laatste worden vastgelegd in de overeenkomst die dan vertrouwelijk voor u ter inzage wordt gelegd. Voor de financiering van het beheer is in de overeenkomst een afkoopsom opgenomen. De gemeente heeft hieraan geen kosten.

8. Voorstel

Voorgesteld wordt om in te stemmen met:

- de visie op inrichting en beheer van de uiterwaard bij Huissen en Angeren;
- het voorbereiden van een concept-overeenkomst en planologische procedure (bestemmingsplan) die uitvoering van de visie op inrichting en beheer mogelijk maken.

9. Behandeling tijdens de Politieke Avond

Dit voorstel is aan de orde geweest tijdens de Politieke Avond op 8 september 2010.

Lingewaard, 14 september 2010.

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

w.g. drs E.R. Loenen

w.g. H.H. de Vries

Besluit raad

Besluitnummer 40 / 2010

Onderwerp Inrichtingsvisie en beheervisie uiterwaard bij Huissen-Angeren

De raad van de gemeente Lingewaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 september 2010;

gehoord de behandeling tijdens de Politieke Avond d.d. 8 september 2010;

besluit:

- In te stemmen met de visie op inrichting en beheer van de uiterwaard bij Huissen en Angeren;
- In te stemmen met het voorbereiden van een concept-overeenkomst en planologische procedure (bestemmingsplan) die uitvoering van de visie op inrichting en beheer mogelijk maken

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 23 september 2010.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

w.g. Th.G.L. Greep

w.g. H.H. de Vries